

Kraj při stanovení systému spolufinancování veřejné dopravy či redukci spojů na Kladensku nepochybil, potvrdilo ministerstvo

20.10.2022 - | Krajský úřad Středočeského kraje

Středočeský kraj s platností od 1. 9. 2022 přistoupil v systému PID v oblasti Kladenska ke změnám tras linek a jízdních řádů. Důvodem byly právě neúspěšná jednání o zapojení Statutárního města Kladna do systému Standardů dopravní obslužnosti (SDO), kdy Středočeský kraj, coby objednatel regionální autobusové dopravy, byl nucen přistoupit k úpravě spojů tak, aby vyhověl základním principům schváleným v rámci zavedených standardů. **„Kladno na základě našeho rozhodnutí, které často označuje jako nezákonné, s námi dlouhodobě komunikuje přes najatou advokátní kancelář, za kterou zbytečně utrácí veřejné peníze. A to i přesto, že kraj měl zpracován právní posudek, který jasně potvrzoval, že kraj postupuje zcela v souladu se zákonem. Stanovisko ministerstva vnitra, které se navíc opírá i o ministerstvo dopravy, tak jen potvrzuje to, co říkáme po celou dobu projednávání systému spolufinancování veřejné dopravy s obcemi,“** říká náměstek pro oblast veřejné dopravy Petr Borecký.

Problematikou se na podnět města Kladna v minulosti zabýval také kontrolní výbor zastupitelstva Středočeského kraje. **„Výbor ve svém stanovisku doporučil krajskému zastupitelstvu provést zásadní revizi těchto „standardů“ a to bez jakéhokoliv zdůvodnění. S nadsázkou řečeno nám řekl, že všechno je špatně, ale jak k závěrům došel, nesdělil. Zajímavostí je, že kontrolní výbor s předsedou Bezděkem se problematice věnoval i přesto, že dle zákona pravděpodobně nejsou tyto kontroly v jeho působnosti. Osobně bych se rád legálností postupu výboru a jeho předsedy v budoucnu zabýval, není totiž možné, aby nám někdo záměrně házel klacky pod nohy, aniž by měl k tomu reálný důvod. Jakékoli politické hry by jednoznačně neměli odnášet občané,“** dodává náměstek Borecký.

Ministerstvo vnitra tak ve svém stanovisku městu Kladno doporučuje, že v případě, že se mu rozsah dopravy jeví jako nedostatečný, je zde možnost si zajistit další dopravní služby svépomocí, což kraj v minulosti všem obcím sdělil. Středočeský kraj totiž nastavuje pouze základní rozsah dopravy, kdy nad rámec něj požaduje, aby se na financování dopravy obce podílely. Konkrétně se ve stanovisku uvádí, že „Kraj nemá povinnost zajistit dopravní služby na všech relacích v ideálním rozsahu a kvalitě, nýbrž na základě dopravního plánování alokovat disponibilní finanční prostředky na potřebné dopravní služby v rámci celého svého území,“ uvádí stanovisko s tím, že „Ministerstvo vnitra neshledává napadené usnesení zastupitelstva kraje z hlediska jeho obsahu jako diskriminační.“

Souhrn argumentace ministerstva vnitra k podnětu Statutárního města Kladna (město) ve věci tzv. Standardů dopravní obslužnosti (SDO)

Město podalo u ministerstva vnitra podnět, kterým se se domáhalo výkonu dozorčích pravomocí podle § 82 zákona o krajích, zejména pozastavení výkonu usnesení Zastupitelstva Středočeského kraje č. 015-10/2021/ZK ze dne 25. 10. 2021 (schválení SDO) a usnesení Rady Středočeského kraje č. 018-03/2022/RK ze dne 20. 1. 2022, č. 020-08/2022/RK ze dne 24. 2. 2022, č. 021-11/2022/RK ze dne 17. 3. 2022, č. 009-16/2022/RK ze dne 21. 4. 2022, č. 017-20/2022/RK ze dne 19. 5. 2022, č. 016-24/2022/RK ze dne 15. 6. 2022 a č. 004-29/2022/RK ze dne 28. 7. 2022 (schvalování smluv o zajišťování a financování dopravní obslužnosti s jednotlivými obcemi/DSO).

Ministerstvo vnitra vyhodnotilo podnět jako zcela nedůvodný a neshledalo žádný důvod k uplatnění svých dozorcích pravomocí. Naopak bylo potvrzeno, že postup Středočeského kraje je plně v souladu s právními předpisy a že projekt SDO představuje legitimní možnost jak přistoupit k zajišťování dopravní obslužnosti.

Z odpovědi na podnět plynou následující klíčové závěry:

- Samotné SDO i jednotlivé smlouvy o zajišťování a financování dopravní obslužnosti byly ze strany Středočeského kraje řádně schváleny k tomu příslušnými orgány kraje. Nejsou zde tedy dány žádné formální překážky platnosti.
- Schválení smlouvy o zajišťování a financování dopravní obslužnosti nespadá pod žádnou z vyhrazených pravomocí zastupitelstva nebo rady, takže příslušným orgánem je zde zásadně rada v rámci zbytkové pravomoci.
- Ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 194/2010 Sb. (zajišťování krajské dopravní obslužnosti) upravuje tzv. pečovatelskou veřejnou správu, tj. nelze je vnímat jako „povinnost“ kraje, ale toliko jako vymezení kompetencí pro vnitrostátní orgány, které mohou za stanovených podmínek zasahovat do tržního prostředí poskytování dopravních služeb, a v rámci této kompetence pečovatelské veřejné správy v samostatné působnosti usilovat o co nejlepší rozkvět svého území.
- Hranice kompetencí jednotlivých objednatelů dopravní obslužnosti (např. kraje a obce) nejsou nastaveny jako striktní dělicí linie a tyto kompetence se v praxi mohou prolínat.
- Každý objednatel (tedy i Středočeský kraj) musí na základě dopravního plánování i spolupráce se sousedními objednateli zvolit kompromis v kvalitě, objemu a rozložení dopravních služeb mezi jednotlivé druhy dopravy; dopravní služby není reálně možno zajistit v ideálním rozsahu a kvalitě na všech relacích a objednatel není k ničemu takovému povinen.
- Pokud kraj stanoví rozsah dopravní obslužnosti způsobem, který obec považuje za nedostatečný, a tento nesoulad se nepodaří vyřešit na základě dohody, má obec možnost si sama doobjednat další dopravní služby, které pro své občany považuje za potřebné nebo účelné.
- Obec se může dohodnout s krajem na tom, že tyto dopravní služby pro ni objedná kraj svým jménem a obec mu na to poskytne finanční prostředky. Kraj nemá povinnost zajistit dopravní služby na všech relacích v ideálním rozsahu a kvalitě, nýbrž na základě dopravního plánování alokovat disponibilní finanční prostředky na potřebné dopravní služby v rámci celého svého území.
- Smlouva o zajišťování a financování dopravní obslužnosti je soukromoprávní smlouvou; nejedná se o veřejnoprávní koordinační smlouvu, ani o poskytnutí dotace z rozpočtu obce.

Stanovisko Ministerstva vnitra ČR je k dispozici zde.

<https://www.kr-stredocesky.cz/web/urad/home/-/blogs/kraj-pri-stanoveni-systemu-spolufinancovani-v-erejne-dopravy-ci-redukci-spoju-na-kladensku-nepochybil-potvrdilo-ministerstvo>